

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 129 (2993) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 június 11

Rosszra fordult a bolsevistákra nézve a szebasztopoli helyzet

Rommel csapatai ismét újabb szakaszon kezdtek támadást Libiában. — Serrano Suner spanyol külügyminiszter Olaszországba utazott

Madridból jelentik (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Serrano Suner spanyol külügyminiszter feleségével Olaszországba érkezett, ahol az olasz külügyminiszternek és feleségének személyes vendégei. Az utazás magánjellegű, de valószínűnek tartják, hogy megbeszélnek a nemzetközi és a két baráti nemzetet érintő kérdéseket.

Berlinből jelentik (Bud. Tud.): A szebasztopoli harcokkal kapcsolatban az egyik svéd lap jelenti Berlinből: A német fővárosban megállapítják, hogy Szebasztopol előtt szívós ostrom folyik. Ezt az ostromot sok tekintetben össze lehet hasonlítani az angol és franciák Krim erődtítményei elleni híres offenzívájával. A bolsevikiek általában még mindig egy erődben védekeznek. A védők a támadással szemben sok tekintetben hátrányban vannak. Így nem rendelkeznek repülőgéppel és a német légerő támadásainak teljesen ki vannak szolgáltatva. A bolsevista csapatok összeköttetései is rendkívül veszélyeztetve vannak.

Mint Newyorkból jelentik, amerikai tudósítók olyan híreket kaptak, hogy a szebasztopoli csata Moszkva számára rossz fordulatot vett. A németek és a román gépesített gyalogság folytatja támadásait az erőd külső övezete ellen.

Zürich. A libiai sivatagban a harcok súlypontja tegnap Bir Hahein volt. Rommel csapatai tegnap délután óta Serrano szakaszán is támadásba mentek át.

Madridból jelentik (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Newyorki jelentés szerint az Egyesült Államok haditengerészetiügyi minisztériuma közölte, hogy egy ellenséges buvárnaszád az északamerikai partok előtt megint elhelyezett egy északamerikai kereskedelmi gőzöt.

Washingtonban „lehetségesnek” tartják, hogy japán csapatok szálltak partra az Aleuti szigeteken

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az egyik angol hírszolgálati iroda jelentése szerint északamerikai illetékes körök semmiféle magyarázatot nem fűznek Japán midwayi és aleuti sikeréhez. Illetékes körök álláspontja szerint a harc mostani részében nem lehet részleteket közölni. Washingtoni illetékes körökben az a felfogás, hogy könnyen lehetséges, hogy japán csapatok partraszálltak az Aleuti szigeteken.

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Tokio Nishi Nishi és a Ashahi Simbun jelenti, hogy az elsüllyesztett japán anyahajóknak minden tengerészét megmentették. A lapok megállapítják, hogy a Midway szigetek körüli harcok gyakorlatilag a koralltengeri ütközet folytatását jelentik. A japánok, miután ebben az ütközetben elsüllyesztettek két repülőgépanyahajót és egy csatahajót, serényen kutattak a még megmaradt hajók után. Mihelyt azokat felfedezték, azonnal elhatározták és végrehajtották a támadást. Ezek után nagyon csekély a lehetősége annak, hogy az ellenség a maga flottájával eredményes hadműveleteket hajtson végre a Csendes óceánon.

Tokióból jelentik (MTI.) A NTL jelenti: A Domei Iroda jelenti, hogy a Ceekiang tartomány középső részében megindult támadás során a japán haderő felmorzsolta a csungkingi csapatokat. A csui csataterén a japánok megsemmisítették a 16-ik és 86-ik csungkingi haderőt.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Mint az angol hírszolgálati iroda Uj-Delhiből jelenti a glouchesteri herceg Indiába érkezett.

Rómából jelentik (Bud. Tud.): Olaszország hadhaladásának évfordulója al-

nyes hadműveleteket hajtson végre a Csendes óceánon.

Tokióból jelentik (MTI.) A NTL jelenti: A Domei Iroda jelenti, hogy a Ceekiang tartomány középső részében megindult támadás során a japán haderő felmorzsolta a csungkingi csapatokat. A csui csataterén a japánok megsemmisítették a 16-ik és 86-ik csungkingi haderőt.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Mint az angol hírszolgálati iroda Uj-Delhiből jelenti a glouchesteri herceg Indiába érkezett.

Rómából jelentik (Bud. Tud.): Olaszország hadhaladásának évfordulója al-

Kállay miniszterelnök beszámolt a külügyi bizottságban a Führernél tett látogatásáról

Összeült a felsőház külügyi bizottsága is, hogy meghallgassa a miniszterelnök és külügyminiszter beszámolóját

A Budapesti Ertesítő jelenti: A képviselőház külügyi bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órakor Teleki Mihály elnöklétével ülést tartott. A bizottság ülésén, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, a miniszterelnök beszámolt a külpolitikai helyzetről, nevezetesen németországi utjáról és a Führer főhadiszállásán tett látogatásáról. Az ülésen megjelent Radocsay László, Lukács Béla, Antal István, Tasnády-Nagy András, Zsindely Ferenc, Fáy István, Bonczos Miklós, valamint a bizottság csaknem valamennyi tagja. A külügyi bizottság ülése után a felsőház külügyi bizottsága ült össze Kánya Kálmán nyugalmazott külügyminiszter elnöklétével. A felsőház külügyi bizottsága előtt a miniszterelnök szintén tájékoztatót mond a külügyi helyzetről.

Berlinből jelentik: (MTI) A német lapok első oldalán vastagbetűs címek alatt közlik azt a hírt, hogy a Führer Kállay Miklós magyar miniszterelnöknek a német Sasrend nagykeresztjét adományozta. Szó szerint közlik a lapok a miniszterelnöknek a Führerhez és a birodalmi külügyminiszterhez intézett táviratait, s a német lapok budapesti jelentései beszámolnak arról is, hogy a miniszterelnök kedden a minisztertanácson, szerdán pedig a

kormányzóknak beszámolt utazásáról. Közlik továbbá a lapok a miniszterelnök sajtónyilatkozatát, kiemelve, hogy Magyarországnak minden erejét feladatának teljesítésére kell fordítania.

Bécsből jelentik: (MTI) A Neues Wiener Tagblatt „Magyarország Európáért harcol” címen Budapestről keltezett vezércikkét közöl Michael Adolf tollából. A cikkben megemlékezik a magyar miniszterelnöknek a Führer főhadiszállásán tett látogatásáról. A miniszterelnök — ugymond — a Führer főhadiszállásán olyan nemzet képviselőjeként jelent meg, amely a bolsevizmus elleni harcban hűen, vitte és áldozatkészen állt Németország és Olaszország oldalára. Magyarországon jól tudják, hogy a háború nemcsak Európa újrendezéséért folyik, hanem Európának a bolsevizmus

kalmából a megjelent sajtókommentárok tág teret szentelnek a francia-olasz kérdésnek és Franciaországot, mint egyik főellenséget jelölik meg a rendkívüli élethangu cikkekben. Az egyik római lap azt írja, hogy Franciaország, ahol csak tehette, minden alkalmat felhasznál arra, hogy Olaszországot megálázza. Ettől a magatartástól a mostani háborúig sem tért el. Olaszország második főellensége maradt — mellett Anglia. Nem kell másra utalni, csak Gibraltárra, Máltára, Ciprusra és Suez erődtérséire. Ezekben a nevekben nyilatkoznak meg ugyanakkor Olaszország aspirációi is. Franciaországgal szemben a háborus célokat már több ízben lezöngelték és Olaszország számottevő eredményeket ért el, különösen a Földközi-tengeren. Az egész olasz nép hajlíthatatlan akarata, hogy valamennyi hadszínterben folytassák a harcot.

Vichyből jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Hivatalos jelentés közli, hogy Madagaszkár szigetén gépesített brit hadoszlopok május 24-én elfoglalták Anbilove helységet. Egy másik brit hadoszlop pedig Matalana kikötőjét, ahonnan továbbnyomultak Diego Suarez irányában.

veszélyétől való biztosításért is. A magyar nép tudja, hogy ebben a harcban hazája épp olyan veszélyben van, mint az ebben a háborúban résztvevő valamennyi szövetséges ország. Kállay Miklós kormánya különleges figyelmet szentel a belső arcvonal megerősítésére és Kállay kormányrajutásával kezdődött Magyarország fokozott részvétele a keleti hadjáratban. A miniszterelnöknek sikerült élet vennie a belpolitikai ellentéteknek és ezzel szabadáttette az utat a nemzet összes erőinek összefogására. A miniszterelnök belpolitikai ellenfeleinek is el kell ismerniük, hogy rendkívül ügyesen tudja a magyar belpolitikát irányítani és elkerült minden surlódást. Európa harca nagy döntések előtt áll és Magyarország ki akarja venni részét a győzelem kivívásából.

Interpellációk a képviselőházban

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház tegnapi ülésén szünet után utérték az interpellációk meghallgatására. Meskó Zoltán a délvidéki földbírtokrendezésről. Pápay István a rosszulindult hírszolgálatok elfojtása tárgyában. Molnár Lajos a dél-pest-mezeyi belvizek ügyében interpellált. Bárczay

Janos földművelésügyi államtitkár válaszolt Molnár Lajos interpellációjára. Mester Miklós a miniszterelnökhöz interpellált, Mosonyi Kálmán az OFB megszüntetésével kapcsolatban. Tju Zimmer Ferenc a zsidó üzlethelyiségek igénybevételéről és az élelmiszeripar zsidótlanításáról, Mester Miklós a kö-

lozsvári egyetem néprajzi tanszékének betöltése tárgyában, Szöllősy Jenő a mezőgazdasági munkabérek közti szerződés összefüggéséről, Incze Antal a sajtó-cenzúra kezeléséről, Budinszky László a zsidó földbirtokokból alakított létesítmények helytelen elosztásáról, Polonkay Tivadar a baróti polgáriiskola ügyéről, ifjú Tatár Imre az arkerdekről, Kövér Gusztáv a műegyetem mezőgazdasági és növénytan intézeti katedrájának betöltéséről, Vámos János a zentai mezőgazdasági Szépfokú és a magyarkanizsai tejszakiskola felállításáról interpellált. Bárczay János válaszában ezután Vámos János interpellációjára, Csőr Lajos az östermelek jövő évi ellátásáról, Horváth Ferenc a nyugdíjas állami alkalmazottak és özvegyek családi pótlékáról, Maróthy Károly közellátásunk hibáiról, Vajna Gábor a szakbiztosítésközvetítő OTI-nál lévő szociáldemokrata szellem tárgyában, végül Maróthy Károly a honvédelmi munkaszolgálat igénybevétele tárgyában mondott interpellációt. Az ülés ezzel véget ért.

Közegészségügyi minisztérium létesül

A csütörtöki ülést 10 órakor nyitotta meg Szinyey-Merse Jenő alelnök. Az ülésen folytatták a városi, községi, körorvosok szolgálatáról, valamint egyes közegészségügyi rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Miután az előadó a tegnapi ülésen elmondotta beszédét, a vezérszónokok következtek. Incze Antal rámutatott arra, hogy a javaslat szerves része annak a közegészségügyi munkának, amelyet a magyar közösségi szempontok szem előtt tartásával a magyar belügyi kormányzat végez. Mint orvos a javaslatot orvosi szempontból foglalkozott. Stitz János hangsúlyozta, a két évtized óta elért nagy haladást. Ez a javaslat nemcsak nagy haladást jelent, hanem az orvossal üdvözlő. Az orvosi nagy-mértékű és az annak tulajdonítható, hogy az orvosi tanulmányok hosszú ideig tartanak és drágák, ezzel szemben ma is előfordul, hogy 80 pengős orvosi állásokra hirdetnek pályázatot. Az orvosi fizetések javítani kell. Kérte a zsidó orvosok hadmentességi adójának bevezetését. Törvényben kellene szabályozni, hogy a zsidók holttesteinek felboncolásával az orvosi tudomány haladását előmozdítsák. A javaslatot elfogadta. Kranz Raymund nyilatkozata szerint vezérszónoka a javaslattal foglalkozva kérte, hogy a körorvosok közvetlenül a belügyminiszter, illetve a majd létesítendő közegészségügyi minisztérium alá tartozzanak.

HIVATALOSAN IS ELISMERTÉK A FAKITERMELEK ÉS ÉRTEKESÍTŐK SZÖVETKEZETÉT. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter a Magyar Fakitermelő és Értékesítő Faiparosok Országos Egyesületét a fa- és tüzelőanyagkereskedelemben egységes szervezetnek elismerte, egyszersmind felruházta a jelzett egyesületet azzal a joggal, hogy a jövőben a hatóságok és hivatalos érdekképviselők előtt, mint az említett szakma egységes érdekképviselői szervezete fellépjen és képviselje a szakmát érintő hivatalos kérdések tárgyában.

Olvassa és teressze a Magyar Lapok-at

Nagyszabású nyaralattatási akciót terveznek a szegénysorsu gyermekek részére

Nagyvárad. Saját tud. A Nép- és Családvédelmi Alap nagyobb összeget szánt a szegénysorsú nagyváradai gyermekek nyaralattatására. Jádvolgyén vagy Barát-kán épületet szándékoznak vásárolni vagy bérebevenni, hogy a rázorult és arra érdemes gyermekek nyaralattatásáról itt gondoskodjanak. A napokban esetleg már szombaton, bizottság fog kizár-

lani a helyszínére, hogy az erre alkalmas épületet kizemlje és a nyaralattatásra az előkészületeket megtegye. A bizottság tagjai lesznek a városi főispán, a polgármester, Dalló népjóléti tanácsnok, Kovács Jolán népjóléti előadó és Papp Lajos, az idegenforgalmi hivatal vezetője.

A nyári hónapokban csak kenyérkereső családtagok kapnak cipőkiutalást

Az így megtakarított készletből a téli hónapokban nagyobb készlet jog rendelkezésre állni

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester tudomására hozta a város lakosságának, hogy a közellátásügyi minisztérium a nyári hónapokra a cipőkiutalásokat a minimálisra csökkentette. Az így megtakarított készletek lehetővé teszik majd, hogy a téli hónapokban nagyobb mennyiség álljon rendelkezésre. A közellátásügyi miniszter úgy intézkedett, hogy a csökkentett

nyári kontingensből csak azok a családtagok, elsősorban a családfejek kapjanak kiutalást, akiknél a cipővásárlás kenyérkereseti szempontból okvetlenül szükséges. A család nem kenyérkereső nő tagjai és a gyermekek nélkülözhetik a cipőt a nyári hónapokban. Cipőtalpra azonban mindenkinek ad kiutalást a polgármester.

Nagyfontosságú közlélmzési értekezletet hívott össze péntekre a polgármester

A megyéből a városba behozandó élelmiszerek problémáját oldják meg

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester péntekre értekezletet hívott össze, amely hivatva lesz arra, hogy Bihar vármegye és Nagyvárad város közlélmzési ügyeiben megteremtse az összehangot. Panasz merült fel ugyanis, hogy a vármegye egyes községeiből nem hozható be a városba élelmiszer,

holott természetes folyamat lenne, hogy elsősorban a megye lássa el a vármegyei székhelyét élelemmel. Az értekezleten részt vesznek a vármegye és a város vezetőségének illetékes ténnyezői, valamint a rendőrség képviselői.

Helyszini szemlét tartott a polgármester az üzemi székházban

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester ma helyszini szemlét tartott az üzemi szék épületében a légvédelmi óvóhely elhelyezésével kapcsolatban. Meg-

tekintette a székház körül lévő ingatlanok is, amelyek közül egyeseket ki akar sajátítani a város. Úgyisint a tüzoltóaktanya udvarát, ahol kizemel-

Apolló Filmszínházban
Tolnay Klári, Szilassy László és Kiss Ferenc
Hat hét boldogság

Belvárosi
TOKAJI ASZÚ
Fedák, Bordy Bella, Bilicsi Tivadar, Pethes, Bihary.

Bécsi hangulat! Bécsi humor! Bécsi zene!
Táncoló Bécs
a CASINOBAN

te a színházi diszletraktár felépítésére alkalmas helyet. Megbeszélte a szakközvegekkel a tüzoltóaktanya udvarának elosztására vonatkozó kérdéseket, úgy, hogy ez a közeljövőben meg fog történni.

Ünnepélyesen adják át a Nép- és Családvédelmi Alap lakóházait

Nagyvárad. Saját tud. Elkészültek a Nép- és Családvédelmi Alap új lakóházai. A napokban megtörténik a házak odaítélése. Az átadás ünnepélyes keretek között fog végbemenni. A polgármester erre az ünnepségre meghívja a törvényhatósági bizottság tagjait és a sajtó képviselőit.

Megoldást igyekeznek találni a bérkocsimegállók ügyében

Nagyvárad. Saját tud. A bérkocsimegállóhelyek és a bérkocsi forgalom mai rendszerének ügyében sok panasz érkezett a város vezetőségéhez a lakosság köréből. A polgármester ezért június 16-ára bizottságot hívott össze, amely a helyszinen fogja kivizsgálni, hogy különösen a bérkocsiállomások elrendezésében jobb megoldást találjon. Az értekezleten a polgármester elnöklésével résztvesznek Horváth rendőrfőtanácsos, vitéz Sarkadi rendőrfelügyelő, az iparhatóság vezetője, a kereskedelmi és iparkamara, valamint az ipartestület elnökei. A helyszinen vizsgálják meg a vasuti állomás, a Szarovezky-utca, a színház előtti és más bérkocsi állomások elhelyezését és javaslatot tesznek. A kérdés megoldása a rendőrfőtanácsos hatáskörébe tartozik.

Rögtönítelő bíróság elé kerül egy gyújtogató gyilkos

Kaposvárról jelenti az Új Nemzedék: Dávid Dezső 33 éves földműves a ma reggelre virradó éjjel betört özvegy Szalai Gáborné lakásába, ahol lopni akart. Amikor az asszony tettenérte, fejével agyonütötte, majd az asszony alatt az ágyat és a szomszédos pajtát felgyújtotta. Amikor mindkét ház lángokban állt, fellármázta a falut, hogy tűz van Dávid Dezső később beismertette tettét és beszállították a kaposvári ügyészségre. Holnap vonja felelősségre a rögtönítelő bíróság.

Kinevezték Kina első vatikáni követét

Sanghajból jelenti: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Csungkingban közzétett hivatalos közlemény szerint dr. Chaoukangiet kinevezték Kina első vatikáni követévé. Eddig berni ügyvivő volt.

További erőberendezéseket foglaltak el a németek Szebasztopol előtt

Észak-Afrikában továbbra is heves harcok folynak. — Olasz tenger-alattjáró az Atlanti oceánon elsüllyesztett 38 ezer tonna ellenséges hajóteret

Japán tengeralattjárók jelentek meg a délafrikai vizeken

Berlinből jelentik: (MTL.) A Német Távíratok Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderőfőparancsnokság közli: Szebasztopol előtt kemény harcokban a légierő hatásválasztásával sikerült további erőberendezéseket elfoglalni.

Az Ilmen-tótól délkeletre helyi jellegű harcok során június 3. és 6. közt 483 ellenséges megerősített állást semmisítettünk meg.

A volhovi arcvonalon az ellenség összpontosított támadást kísérelt meg egy hídfő ellen. A hídfő őrségének bátor magatartásán minden kísérlet összeomlott. A hídfő őrsége június 8-án és 9-én 24 ellenséges páncélosot semmisített meg.

Észak-Afrikában kedden is heves harcok folytak. Véres veszteséget okozva visszavertük az ellenség elmentáadásait.

Légierőnk a mára virradó éjjel nagy méretű bombákkal támadást intézett Greath Yarmouth kikötője ellen.

Tengeralattjárók az amerikai vizeken elsüllyesztettek 8 ellenséges hajót 40.000 tonnával. Ezenkívül elsüllyesztettek egy őrhajót és megrongáltak egy nagy kereskedelmi hajót. — Tengeralattjárónk a kanadai partoknál tüzérségi tüzzel elsüllyesztett egy amerikai halászhajót.

Berlinből jelentik: (NTL.) Egy fogoly szovjet főhadnagy kijelentette, hogy a Szovjetunióban nagyarányú felkészülés folyik a gázháborúra. — Egyelőre csak védelmi rendszabályokat tesznek, de titokban a támadó gázháborúra készülnek. A végső esetben a Szovjetunió meg fogja kísérni az utolsó eszközökhöz való nyúlást. — (MTL.)

Stockholm-ból jelentik: (Bud. Tud.) Szebasztopolnál lankadatlan erővel folynak a harcok. Szovjet részről beismertik, hogy egyes elvert állásokat kiürítettek. (MTL.)

Újabb tüzérségi kötelékeket vetett harcba Rommel Libiában

Rómából jelentik: (Stefani.) Az Olasz főhadiszállás 740 közleménye: A marmaricai arcvonalszakaszon kedden is elkezdődött harcok folytak. Az ellenségnek páncélos kötelékektől támogatott ellentámadásait visszavertük és az ellenségnek érzékeny veszteséget okoztunk. Légierőnk szünet nélkül bombázta az ellenség ellenállási fészkeit és gépkocsi ellátási oszlopokat. Német és olasz vadászok élénk tevékenységet fejtettek ki és légiharcokban lelőttek 17 gépet. Két repülőgépünk nem tért vissza. Bombázó alakulataink támadták Micabba és La Venezia repülőterét Málta-szigetén. A sziget felett öt gépet lelőtünk.

Taranatoara ellenséges gépek bon-

bákat dobtak le. A bombázás következtében három lakóház megrongálódott. A bombák okozta tüzeket azonnal eloltottuk. A bombázásnak öt halálos és 74 sebesült áldozata van. A lakosság példás magatartást tanúsított.

Az Atlanti-óceánon Enzo Fossi fre-

Bernből jelentik: (Bud. Tud.) A libiai sivatagban a harc nagy elkeseredéssel folyik. Bir Hacheinnél Romel vezérezredes újabb tüzérségi kötelékeket vetett harcba, hogy megtörjék a de gaulleisták ellenállását. A brit haderő már nem képes az összeköttetést fenntartani Bir Hacheinnél. (MTL.)

Japán tengeralattjárók zárlat alatt tartják a délafrikai Durban kikötőt

Genfből jelentik: (NTL.) A délafrikai tengernagyi hivatal szerdán közzétett hivatalos közleményében beismerte, hogy a japán búvárnaszádok zárlat alatt tartják a Natal partján fekvő Durban kikötőt. Mint most megállapították, a kikötő előtt japán tengeralattjárók tüntek fel és rövid idő alatt 3 hajót süllyesztettek el. A hivatalos közlemény a Délafrikai Unióban nagy nyugtalanságot keltett. Bejelenti a közlemény még, hogy haladéktalanul megtették a szükséges katonai intézkedéseket.

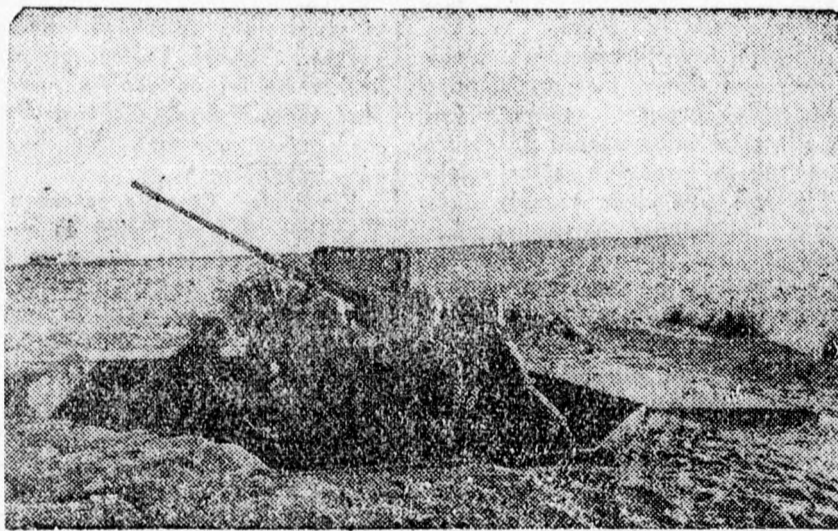
Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Fokrosból hivatalosan jelentik, hogy Durban kikötőváros magasságában japán tengeralattjárók jelentek meg és három kereskedelmi hajót elsüllyesztettek. Azt hiszik, hogy a japán tengeralattjárók a középkeletre irányuló hajózási vonalakat kívánja megzavarni. (MTL.)

Vichy-ből jelentik: (NTL.) Vichyben megerősítik, hogy Madagaszkár szigetén kisebb brit erők elérték Bohemar kikötőjét. (MTL.)

Az egész földfelület kétharmad része az a terület, amelyen Japán harcol

Tokióból jelentik: (NTL.) A japán lapok feltűnő helyen, vastagbetűs címek alatt számolnak be a Csendes-óceán keleti részén megindult japán hadműveletekről. Különösen a két északamerikai repülőgépanyahajó el-

süllyesztését, valamint az Aleuti-szigetek több támaszpontjának megszállását emelik ki. A Yomiuri Shimbun nézete szerint most már végleg megszünt Japán veszélyeztetett helyzete az északi támadási vonal elzárásával.

Német partj üteg a Csatorna partján

Nagybritánia ember-anyagvesztése a háború kezdete óta

Amszterdamból jelentik: (NTL.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Atlee helyettes miniszterelnök az alsóházban a következőkben közölte a brit birodalom veszteségeit a háború kitörésétől. Egyesült királyság: 42.267 halott, 39.630 sebesült, 53.664 fogoly, 16.263 eltűnt, India és Burma: 1431 halott, 5874 sebesült, 1714 fogoly, 64 eltűnt, dominiumok: 4655 halott, 7274 sebesült, 3104 fogoly és 6785 eltűnt, gyarmatok: 61 halott, 607 sebesült, 6 fogoly és 4699 eltűnt. (MTL.)

és valószínűtlenné vált az is, hogy az amerikaiak bombázó repülőgépekkel guerilla-támadásokat intézzenek Japán ellen. Az ellenséges búvárnaszádoknak is most már új, messzefekvő támaszpontokról kell indulniuk. A csungkingi Kínát jobban elszigetelték, mint hármikor és tovább rosszabbodott India és Ausztrália veszélyeztetett helyzete is. A Tokio Nishi Nishi szerint az a terület, amelyen Japán harcol, az egész föld területének kétharmad része. A japán hajóhad egy fél év alatt elűzte az ellenséget a Csendes-óceán nyugati részéből. (MTL.)

Földalatti folyosókból nyugtalanították a partizánok Odesszát

Bukarestből jelentik: (TP.) A ma esti bukaresti lapok érdekes cikkben vázolják az Odessa alatt lévő földalatti folyosók hálózatát. Ezekből a földalatti folyosókból irányították az Odesszában visszamaradt szovjetügynökök terrormunkájukat hónapokon keresztül. Már mindjárt a város elfoglalása utáni napokban titokzatos összejutásokra és merényletekre került sor. Végül is rájöttek, hogy a városban maradt ügynökök a földalatti folyosókban tartják fenn az összeköttetést a partizánokkal. A földalatti folyosókat most kifüstölték, kijárataikat befalazták és a menekülni akaró partizánokat elfogták. Megállapították, hogy a város alatt lévő évszázados folyosókat, amelyek több kilométer hosszúságban húzódnak a város alatt, a kommunisták kitűnően berendezték. Bevezették az elektromos áramot, rádióállomást szereltek fel, kollektív kényhat építettek, vízvezeték csöveket is raktak le. Nyugtalanították a várost hónapokon át.

Már csak két repülőgép- anyahajója maradt az Egyesült Államoknak

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távírási Iroda jelenti: Katonai megfigyelők a császári főhadiszállásnak az a jelentésével foglalkoznak, amely szerint a japán haditengerészet a Midway szigeteken két amerikai repülőgép-
anyahajót elsüllyesztett. Hangsúlyozzák, hogy az Egyesült Államoknak, amelynek a háború kitörésekor 7 repülőgép-
anyahajója volt, ma kettő maradt meg és rámutatnak arra, hogy a japán hajóhad már a korall-tengeri csatában három amerikai repülőgép-
anyahajót elsüllyesztett.

Rendelet a részvénytársasá- gok alapszabály- módosításáról és a váltók rendezéséről

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszterium 3550-1942. sz. miniszteri rendeletét, amely a visszaesatolt keleti és erdélyi részvénytársaságok alapszabályainak módosításáról szóló 5460-1941. M. E. számú rendelet II. paragrafusában megszabott határidőt, amely ez év június 30-án lejárt, 1942. december 31-ig meghosszabbítja.

A hivatalos lap legközelebbi száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, amely a visszaesatolt keleti és erdélyi részvénytársaságok alapszabályainak módosításáról szóló 5460-1941. M. E. számú rendelet II. paragrafusában megszabott határidőt, amely ez év június 30-án lejárt, 1942. december 31-ig meghosszabbítja.

Mennyi a mezőgazdasági munkás munka- ideje?

A Magyar Tudósító jelenti: A földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkások munkaidéje kérdésében leiratot intézett az Országos Mezőgazdasági Kamarához. A leirat a következőket tartalmazza: „A munkaidéje kérdése az 1898. II. t. c. 49. paragrafusában szabályozva van. Eszerint a napszámos munkás munkaidéje napkeltétől napnyugtáig számított. A munkaadó ezzel a rendelkezéssel ellentétes megállapítást köthet, de éppen most, amikor a rendkívüli mostoha téli időjárás viszonyok következtében a mezőgazdasági munkák körül nagy a kétség, ennek folytán nagy munkatorlódás állott be, indokolt, hogy a gazdák munkásaikkal szemben a napkeltétől napnyugtáig tartó munkát kössék ki. Ezt egyébként a termelés sikeréhez fűződő honvédelmi érdek is megköveteli. Abban az esetben, ha a munkások vonakodnának a teljes munkaidőben a munkaadók rendelkezésére állni, a munkakényszerítő rendelkezéseknek a 112.000-1942. F. M. sz. körrendeletben ismertetett eljárás útján kell érvényt szerezni.

Mérleg a magyar könyv háromnapos nagyváradi ünnepéről

Hétfőn reggel a siker jegyében indultak a váltakozó eredménnyel szerdán este zárultak a nagyváradi könyvnapok. Este 7 előtt már néhány perccel csomagolták a könyveket s a színes és szembeütő díszítésű kiadványok egymás után tüntek el a könyvespolcok deszkáiról.

Zárás előtt felvetettük a kérdést, mely időszerű:

— Milyen eredményt hoztak a könyvnapok?

Az íróktól kérdeztük ezt, akik az üzleti érdek mellett a erkölcsi sikeren túl számításba vettek talán többet is. Előnek Erdélyi felelt s a következőket mondotta:

— Leszögeztem már délelőtt, a könyvnapnak előzetes és jelentős propaganda kell. Itt ez nagyon hiányzott, annál inkább meglep most a szép eredmény. A könyvek nagyon jól fogytak, jobban tün, mint Vásárhelyen és Várad nem maradt sokkal Kolozsvár mögött sem. Részemről nem panaszkodom. (Nem is nagyon panaszkodhat, ha egy pillanatra felállt, sörözőbe vitték hozzá a már megvett és aláírásra váró könyveket.)

Szabó Pál szerint a könyvnap sikerült. Neki egyetlen sátorban harminenál több könyve ment el, az utolsó fél nap alatt.

Gombos Gyula szerint szintén minden

jól ment, sőt a könyvnap várakozáson felül is sikerült.

Mindezeket egybevetve, az eredmény kitünőnek látszik, csak hogy számításba kell itt vennünk a könyvnapra leérkezett írók személyes vonzó erejét. Kérdés, hogy a könyvnaptól távol maradó írók műve is fogyott-e úgy, mint érdekelte volna? E tekintetben már nagyon megoszlik a vélemény.

Csurka Péter, a nagyváradi származású író a Turul Szépművészeti Céhnek jutott Szent László-téri sátorban irányította a vásárt és kínálta Németh László, Feja Géza, Sértő Kálmán, Harsányi Zsolt, Papp Jenő, Dövényi Lajos, Szalacsy és Matócsy könyveit.

Panaszolja, hogy a Turul Szépművészeti Céh sátra nagyon is háttérbe szorult, autogrammért és időnként könyvekért is felkeresték azért sokan. Az eladott könyvek jegyzékéből kiderül, hogy „Két strázsa”-ja és legújabb könyve, a „Sárdombi háború” vezet. De szép számmal vásárolták a sátorban Tabéry Géza remek új regényét, sőt a kitünő nagyváradi író régebbi írásait is.

Az írók egyrésze Erdélyi József, Erdélyi Ferenc, Gombos Gyula és Szabó Pál, szerdán este társasvárosán vettek részt s esőtörtékön utaztak el Budapestre, illetőleg Erdélyi Ferenc Szalonára, ahol tisztviselő.

Mit mondanak a könyvhereskedők?

Megkérdeztük a könyvkereskedőket is, akik nagy anyagi áldozathozással rendezték meg a könyvnapot, hogy milyen erkölcsi és anyagi eredményekkel zárta a magyar könyv háromnapos nagyváradi ünnepét.

A Turul könyvkereskedés tulajdonosa panaszkodott.

— Erkölcsi siker volt: jöttek az emberek, nézgették a könyveket, ismerkedtek az írók neveivel. De anyagilag jelentős ráfizetésben maradtam. Lehetőrebben az is az oka ennek, hogy még fiatal vagyok a váradi piacon, nem ismer eléggé a közönség. De legalább az intézményektől, testületektől, hatóságoktól több támogatást vártam volna. A városi könyvtár, a postaigazgatóság könyvtára s néhány iskola vásárolt nálam könyveket. Az Ipartestület, amely tavaly jelentős áldozatokat hozott a könyvnapon, tudtommal sehol sem jelentkezett az idén.

— S milyen könyvek voltak a legkelendőbbek?

— Babits, Harsányi Magdolnája, Somogyvári. De leginkább a Nemzeti Könyvtár olcsó füzetei és a filléres klasszikusok találtak vevőre.

A Nemzeti könyvkereskedés tulajdonosa meg van elégedve az eredménnyel. Néhány száz pengővel többet árult, mint a tavalyi könyvnapon, de ezt felémésztették az impozáns sátor építésének kiadásai, valamint az áldozatkészég, amellyel Krausz István egymagya nyolc író látott vendégül, fedezte utiköltségeiket is s mindent megtett, hogy a könyvnap ünnepélyességének emelésére érkezett írók jól érezzék magukat Nagyváradon. Ha sikerült a könyvnap alkalmával fokozni az érdeklődést a népi írók iránt és lehetővé vált műveik népszerűsítése a közönség széles rétegeiben, az elsősorban az ő érdeme.

— Főként erkölcsi sikert tudok felmutatni — mondotta az agilis könyvkereskedő. — De azért a forgalomra sem panaszkodhatom. Veres Péterné, Suka Istvánnak, Tamási Áronnak, Nyíró Jo-

zsefnek igen sok kötetét adtuk el s a Fekete kolostor is fogyott. Általában a komoly irodalom örvendett az én sátoromban nagyobb kelendőségnek. Várkonyi Nándor Magyar irodalomtörténete, Györfly István Magyar nép, magyar föld című műve több példányban kelt el. A lektúrirodalomnak azonban nem volt meg a várt sikere. Még Harsányi szép regénye, a Magdolna se volt olyan keresett, mint remélni lehetett volna. Vasvári Gábor teljesen leégett Tíz deka boldogság című munkájával.

A Levente könyvkereskedés tulajdonosa nincs elragadtatva az eredménytől.

— Tavaly, — mondotta, — nem építettem sátrat, mert megjelentek a zsidók is. Az idén azonban kötelességemnek éreztem, hogy eleget tegyek a kulturtanácsnok úr felhívásának. Áldozathozás volt. Sajnos: a közönség nem méltányolta ezt eléggé. Különböző okai lehetnek ennek, részben a propaganda hiánya is. S ma megdöbbenéssel hallottam, hogy mialatt mi nagy költséggel felépített sátrainkban lestük a vevőket, ügynökök járták a várost és haználták ki az általunk felfokozott könyvvásárló kedvet. Többek között egy méltóságos úr kereste fel az iskolákat és bírta reá őket tekintélyének súlyával, hogy egész seregeket vegyenek tőle. Ez már igazán felháborító...

Egyébként ebben a sátorban Babits, Harsányi, Konez, Nyíró és — ami jellemző és örvendetes tünet — Arany János fogyott leginkább. Lelkészek vásárolták Karácsony Sándor „Ocsudó magyarság” című könyvét, egy-egy iskola kitétt magáért, tanárok is választottak ki maguknak néhány kedvükre való könyvet, de a tisztviselői kar — s ezt valamennyi sátor tulajdonosa megállapította, — alig jelentkezett.

A Simon-féle könyvkereskedés tulajdonosa közönségesnek mondja az eredményt. A Fekete kolostor, Babits és a népi írók műveit itt is jól fogytak. Megéreztek a könyvnapot azok a

könyvkereskedők is, akik nem építettek sátrat. De nem tulságosan. A Körsi-féle üzletben, amely mindössze tíz nappal ezelőtt nyílt meg, Mécs, Harsányi és Nyíró könyvei értek el nagyobb forgalmat.

Az eredmény tehát, a könyvkereskedők nyilatkozata szerint inkább erkölcsi, mint anyagi. Az irodalom népszerűsítéséhez, a könyvek iránti érdeklődés fokozásához mégis hozzájárult a nagyváradi könyvnap s a lelkekben jelentkező hatás bizonyára megtermi gyümölcsét a jövőben.

Jézus szive körmenet az Olaszii Szentlélek plébánia templomban

Június 14-én, vasárnap este fél 7 órakor az egész város katolikusainak részvételével nagy engesztelő és békéért könyörgő körmenetet tartunk, melyre szeretettel meghívjuk a férfi kongregációkat, a Credo összes tagjait, Legényegylet tagjait, Kat. Kör tagjait, Leventéket és Frontharcosokat és az összes férfiakat, továbbá az összes női kongregációkat, Kat. Növédő és a Biharmegyei Kat. Nőegylet tagjait, az összes Szeretetegylet tagjait, a Szt. Monika Asszony Közösséget és a vele kapcsolatos Leányegyleteket, az összes nőket és az összes iskolás gyermekeket. A körmenet alább közzétett sorrendjét mindnyájan pontosan tartsuk be a hitvalló és épületes körmenet érdekében.

Körmeneti kereszt, Iskolás gyermekek, Zárda növendékek, Legényegylet, Leventék, Frontharcosok, Férfi kongregációk, Credo, Férfiak, Papság, Ministránsok, Hintók, Oltáriszentség, Hatóságok, Egyháztanács, Női szerzetesrendek, Női kongregációk, Szeretetegylet, Nők (hatos sorokban.)

A házfelügyelők szövet- ségének felhívása

A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete nagyváradi csoportja (gróf Teleki Pál-u. 32. sz.) kéri a Háztulajdonosokat, hogy ha házfelügyelőre van szükségük, vagy házfelügyelő változás áll be, sziveskedjenek a fentjelzett irodánkban bejelenteni, mert szavatosságot csak olyan házfelügyelőért vállalhatunk, aki szervezett és mi közvetítettünk.

A még szervezetlen házfelügyelőket pedig ezuton utoljára szólítjuk fel, hogy saját érdekükben és keresztény magyar hazafias kötelességből haldéktalanul iratkozzanak be egyesületünkbe. Elnökség.

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet**

Az országút a háború lelke

A babiloni úthálózatról a modern utánpótlási vonalig

Egy jövőbelátó katonai szakértő írta néhány évvel a második nagy világháború kitörése előtt: „A jövő háborújában a győzelem percekben fog eldőlni. Ha már eddig néhány esemély különbségen fordult meg a tengeri csaták sorsa, a jövőben a szárazföldön sem lesz más a helyzet. Az a hadvezér fog győzedelmeskedni, aki a rendelkezésére álló erőket jól átgondolt és szakszerűen kiépített úthálózatot a leggyorsabban tudja a hactér döntő pontján csatába vetni.”

A szakértőnek — történetesen egy francia tábornok volt — a most folyó háború igazat adott. Az országutat a századforduló idején feltörő vasut egy kissé háttérbeszorította ugyan, a legutóbbi két és fél év azonban ismét visszaadta neki azokat a jogokat, melyeket évezredek óta, amióta csak nagy birodalmak és nagyszabású fegyveres összeütközések vannak a földön, mindig élvezett. A nagy hadvezérek és nagy katonanépek mind nagy útépitők voltak.

Az egyiptomiak és babiloniak országukat részben gazdasági, részben katonai célokat szolgáló utakkal hálózták be, sőt védelmükre veszélyeztetettebb pontokon külön helyőrségeket is létesítettek. A perzsák a birodalomnak messze a Tigris mögött fekvő fővárosát, Szuzát 2300 kilométer hosszú katonai úttal, az úgynevezett Király-úttal kötötték össze Sardesssel, a lid hűbérállam fővárosával. Ez az út volt a Kis-Ázsia és Görögország felé irányuló perzsa hódító törekvések stratégiai előfeltétele. Rómában az úgynevezett „malaria aureum“, a Forumon felállított mérföldkövű messzeágazó úthálózat középpontja volt, melynek az volt az elsődleges célja, hogy háborúk vagy belső zavarok esetén lehetővé tegye a légiók gyors átcsoportosítását. Legrégibb része a híres Via Appia, melyek Krisztus születése előtt 300 körül Appius Claudius építtette Róma és Capua között. A rómaiak útépitő művészetét tulságosan kizismert ahhoz, hogy érdemes lenne sok szót vesztegetni rá. Elég arra utalni, hogy pompás bazalt-útjaikat, mint Magyarországon is sok példa van erre, majd két évezred viharai sem tudták nyomtalanul eltüntetni.

A középkor nem törődött sokat az útépitésével és az utak karbantartásával. Egyes városok éppenséggel nagy meglepéssel vették tudomásul, hogy a kapuikhoz vezető utak inkább riasztólag hatnak minden utazóra: így ellenséges rajtaütéstől kevésbé kellett tartaniuk.

Az utaknak Napoleon szentelt először ismét nagy figyelmet. Nagy tömegekre és villámgyors rajtaütésekre építő hadvezető művészetének szükségére volt jó utakra.

Nyugat- és Dél-Németországban máig is meg vannak azok a nyilegyenes, nyárfákkal szegélyezett országutak, melyeket az ujkor legnagyobb hadvezére építtetett. Az útépités azóta is szívügye volt a francia állami és megyei közigazgatásnak és a tartós al- és felépítésű országutak már az első világháborúban is megkönnyítették a központi hatalmak francia földön harcoló csapatainak dolgát.

Azóta a hadseregek motorizálásá-

val az úthálózat katonai jelentősége még nagyobb mértékben emelkedett. Ennek már az abesszíniai háború is kézzelfogható bizonyosságát adta. Ha az olaszok nem lettek volna még jobb útépitők, mint katonák, a hadisíkkerek gyorsasága és nagysága, sőt talán a háború sorsa is veszedelembé került volna. A terep és éghajlat kedvezőtlenége ellenére a háború végéig több, mint 100.000 fehér és színes munkás munkábaállításával 3540 kilométer hosszúságú gépkocsitűt és mintegy 20 kilométer összhosszúságban hidat építettek.

A folyamathoz lévő háború csatái legnagyobb részben szoroson az úthálózatra támaszkodva folytak le. A nyugati harctér kitűnő műútjai a gépesített német csapatoknak bőséges alkalmat adtak gyorsaságuk és ebben rejülő fölényük teljes súlyával való kifejtésére és a nagyszabású bekerítő hadmozdulatok egész sorának végrehajtására. A legelkeseredettebb csaták éppen útkereszteződések és hídfők hirtokáért fejlődtek ki. Ezekben a helyeken egész falvak és városok pusztultak el, míg öt-hat kilométerre

tőlük a háború már alig hagyott nyomokat hátra.

Nem volt más a helyzet északon, délkeleten és keleten sem. A nagy megsemmisítő csaták terve és kivitelezése egyaránt az úthálózatokhoz igazodott, annak elenére, hogy ezek az utak közelről sem feleltek meg azoknak a követelményeknek, amelyeket a nagy katonai teherkocsik és hernyótpalok az utaktól megkövetelnek. Az a fél, amelyik az utakat hatalmába kerítette, az ellenség oldalában vagy éppen hátában már ura is volt a helyzetnek. Ez a fél mindig a német hadsereg volt és ez a nagy német győzelmek egyik titka.

De nem játszanak kisebb szerepet az utak az európai háború harctereken sem. Libiában az ellenség és barát gondolatai most is állandóan a Via Balbia és az északnyugat-afrikai angol úthálózat körül keringenek. Azaz, hogy a japánoknak a burmai út átvágása sikerült, a jelek szerint Csungkingkín sorsa is véglegesen megpecsételődött.

Án bármily fontosak legyenek is

Ilyen lesz az urán-gép

Az atomrombolás forradalmasítja a technikát

Az atomok már évezredek óta foglalkoztatják a filozófiát, a századforduló óta pedig mindinkább gyorsuló ütemben a tudományt is. Töméltelen sok fantasztikus ábránd született meg az illetékesek és laikusok képzeletében, amikor 1919-ben először sikerült egy kémiai elem, azaz valójában az atom átalakítása és ezzel az alkimisták régi álma látszólag a megvalósulás közelségébe jutott. Azonban bármily hévvel vetették is magukat a kémikusok és fizikusok az új felfedezésre, az anyag ellenszögült a további kísérleteknek, az atomenergia technikai és gazdasági felhasználásának fantomja ismét eltűnt a közeli lehetőségek világából. A tudomány már-már lemondott álma, amikor 1939-ben a Kaiser-Wilhelm társaság berlin-dahlemi kémiai kutatóintézetében három tudós, Hahn-nak, Strassmann-nak és Meitner-nek sikerült kimutatnia, hogy a neutronokkal való besugárzás az „atom-bombázás“ az urán atommagjának felbomlását idézi elő. Az is kiderült, hogy az atomrombolás nemcsak egész sor más kémiai elemmé változtatta az uránt, hanem az atommagról néhány neutron is leválasztott.

Mi történik ezekkel a felszabadult neutronokkal? — vetette fel most a három tudós a kérdést. A további kutatások arra a megállapításra vezettek, hogy minden neutron ismét más atommagot bombáz ezét, az ílymódon felszabadított új neutronok ismét új atommagokat és így tovább. A neutronok gyorsan felduzzadó lavinája tehát elképzelhetetlenül rövid idő alatt az egész uránmennyiséget felemészt. Ezt a folyamatot a kémia láncolatlan reakciónak nevezi. Nos, egyetlen ilyen reakció is olyan hatalmas energiámmennyiséget szabadít fel, melyre azelőtt egy Verne Gyula sem mert volna gondolni — és ezt az energiámmennyiséget meglehetősen pontosan meg lehet számítani.

Bizonyos mennyiségű uránszurokérc kitermelésével — köztudomásúlag az uránszurokércből állítják elő a rádiumot is — és megítéztetésével bizonyos határozott mennyiségű uránoxidot nyerünk. Ennek az oxidnak egy köbmétere 4.2 tonnát nyom és körülbelül 9000 kvadrillió uránatomot tartalmaz.

Mivel most már egyetlen uránatom felbontásával három billiomod méterkilogramm energia, az egész uránoxid-tömeg szétbombázásával 27 billió méterkilogramm válik szabaddá. Ezzel az elképzelhetetlen energiámmennyiséggel egy köbkilométer, azaz egy billió kilogramm vizet 27 kilométer magasra lehet emelni.

Ezeket a számokat Flügge doktor, ugyancsak a berlin-dahlemi kémiai intézet egyik tudósa számította ki és egyúttal rámutatott arra az útra, amelyen haladva ezt az energiát gyakorlatilag is lehetne hasznosítani.

Az atomrombolás gyakorlati alkalmazásának két nagy nehézség áll útjában. Mivel a Neutronok mindig néhány centimétert tesznek meg az urántömegben, amíg ismét szétrombolnak egy atommagot, többméter átmérőjű uránmennyiségre lenne szükség, nehogy a neutronok előbb elhagyják, mielőtt minden atomot felbontanának. Feltéve, hogy ekkora uránmennyiség rendelkezésre áll, ismét új nehézség merül fel: a neutronlaviná elképzelhetetlenül rövid idő alatt alakul ki. Az egy századmásodpercenél rövidebb idő alatt kibontakozó óriási energiámmennyiség természetesen szörnyű robbanás alakjában törne ki, melyet nyugodtan lehet akár egy vulkán kitöréséhez hasonlítani.

A felbomlás folyamatát tehát meg kell lassítani. Ezt kadmium hozzákeverésével lehet elérni, mely az ujonnan felszabadult neutronok egy részét felfogja és ártalmatlanná teszi. Mivel pedig az atommag felbomlása valójában nem más, mint az urántömeg elégeése, mint

az utak, a hadvezetésnek nem szabad az úthálózat rabszolgájává válnia. Ha a taktikai helyzet úgy kívánja, a tengelyhatalmak csapatai le is tudtak mondani az utakról. Így például amikor a nyugati háború első szakaszának lezárulása után Weygand tábornok az úthálózat különös gondal való megerősítésére építette fel védelmi rendszerét, a német páncélos erők nem az utakon vonultak fel könnyű szákmányul az útkereszteződésekben elrejtett páncélelhárító ütegeknek, hanem az utak között szabad terepen törtek előre és oldaltámadással emelték ki az ellenállási gócookat.

Ez a módszer volt gyakran Norvégia és a Balkán ritka úthálózatú hegyvidéken is az előnyomulás egyedi lehetősége.

A Malaj félszigeten a japánok első sorban annak köszönheték sikereiket, hogy nem a gumiuültvényekhez vezető nagyszerű műutakon, hanem teljesen váratlanul a járhatatlannak hitt dzsungelen és mangrove-öserdőkön át lepték meg az angolokat. Ezek az esetek azonban mégis csak kivételek és a támadó élcsapatokra vonatkoznak: a felvonulás és az utánpótlás, végeredményben tehát az egész hadműveleti terv lelke mindig az országút marad.

(M. N.)

minden égésnél, itt is hőkéjfejlődés áll be, melyet a hadmium adagolásával természetesen lehet szabályozni. A gyors neutronok lefékezésére és annak megakadályozására, hogy csak pár centiméteres út után bonstanak ezét újabb atomokat, a keverékhez még vizet kell vegyíteni. Ezen a módon mintegy egy méter átmérőjű urántömegegél is lehetne érní, hogy a reakcióláncolat ne szakadjon meg. Az atomrombolásnál fellépő hővel és a már úgy is szereplő vízzel most már a technikai kiaknázás útja is adva van: az urán-gőzgép.

Flügge doktor elképzelése szerint a kiindulás alapja egy köbméter uránoxid 4.2 tonna súlyban. Az oxidot 56 gramm kadmiummal jól el kell keverni és 280 liter vízzel feleresztetni. Ezután a neutronokkal való bombázás következik, mely kiváltja a láncolatlan reakciót: az urán körülbelül 350 fokon lassan égni kezd. Ezen a fokon a víz természetesen gyorsan elpárolog, ezért folyamatosan pótolni kell. Az így keletkező gőzöket megfelelő gőzturbina és ehhez kapcsolt villamos generátor segítségével most már nem nehéz a szokásos módon felhasználható energiává változtatni.

Az az energiámmennyiség, mely ezzel az eljárással egy köbméter uránoxidból lassankint felszabadulna, elég lenne ahhoz, hogy például Németország egész évi elektromosságszükségletét ellássa.

Ez Flügge doktor elgondolása. Gyakorlati kivitelezése érthető módon még számos nehéz részletkérdés megoldását tenné szükségessé, ahhoz azonban, hogy az atomenergia felhasználása már nem tartozik a lehetetlenségek világába, már nem férhet kétség. A gyorsaság századában a tudomány fejlődése is meggyorsult: a végleges megoldás talán nem is várat olyan sokáig magára, mint ma még gondolnánk.

Reszneki Judit.

Mussolini a háborúban résztvevő olasz festők és szobrászok kiállításán

Rómából jelentik: (Stefani.) Szerdán délután a haditengerészeti minisztérium rendezésében zajlott le az olasz haditengerészek tiszteletére rendezett díszelőadás az operában. Az előadáson résztvevő olasz tengerészek lelkesen ünnepelték a Duce-t, aki a fasiszta párt titkárának kíséretében jelent meg az előadáson. Résztvevő az előadáson a német haditengerészek küldöttsége is. Az előadás után a Duce megtekintette a háborúban résztvevő 126 olasz művész első kiállítását, amelyet a szárazföldi vezérkar rendezett. A kiállítás 850 festményét és szobrát a Duce nagy érdeklődéssel szemlélte. A Duce a kiállítás elhagyásakor hatalmas tömeg ünnepelte. (MTI.)

Tanusítsunk türelmet a tábori posta iránt!

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közönség köréből több panasz merült fel a hadszíntéren küzdő hozzátartozóknak küldött tábori postaküldemények szállításának lassúsága miatt. A MTI beavatott katonai helyhez fordult felvilágosításért és a következő magyarázatot kapta: A keleti arcvonal a magyar határtól sok helyütt több mint ezer kilométerre húzódik. Az oroszországi nagy távolságok, a vasutvonalak ritkasága és a közismert szovjet útviszonyok mint leközdheteleken akadályok állanak a postai küldemények gyors továbbítása előtt. Ez az oka annak, hogy a szállítás ideje a hadművelési területek vasuti végállomásáig 6-14 napig tart. Onnan még ki kell szállítani a lapokat és csomagokat az alakulatokhoz és ez újabb 4-6 nap. A katonai hatóságok felkérlik a közönséget, hogy a tábori posta iránt tanusítsanak türelmet.

Szigoru intézkedések egy község lakosaival szemben a Heydrich elleni merényletben való bűnpártolás miatt

Prágából jelentik: (NTI.) Mint hivatalos közleményből kitűnik Heydrich meggyilkolása ügyében folytatott nyomozás során kétségtelen bizonyítékot nyertek arra, hogy a Kladno melletti Liednitz helység lakossága támogatta és segítségben részesítette a tettesek szóbajöhető körét. Az erre vonatkozó bizonyítási anyagot a tagadó lakosok közreműködése nélkül megszerették. Liednitzben államellenes röpiratokat, fegyver- és lőszerraktárt, valamint egy titkos rádióállomást fedeztek fel. A lakosság egyrésze külföldön az ellenség tevékenységének szolgálatában áll. A 483 lakost számláló Liednitz helység ellen szigorú intézkedéseket foganatosítottak. (MTI.)

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

66 bihari és váradi vitézt avatják vasárnap a nagyváradi Vitézi Szék

(Nagyvárad.) Ünnepi eseménye lesz vasárnap Biharmegye és Nagyvárad társadalmának a vitézi várományosok felavatása, illetve eskütétele. Az avatási szertartáson ünnepi beszédet mondanak vitéz Báthory Szücs Sándor ny. vezérőrnagy, a Vitézi Szék kapitánya és dr. vitéz Nádasdy János, a Vitézi Szék társadalmi bizottságának elnöke. Az ünnepségen a következő biharmegyei és nagyváradi vitézi várományosokat avatják fel, illetve eskütik fel: Ifj. Kiss Károly Nagyvárad, Kiss József Bihar-diószeg, Mészáros Lajos Fugyi, Balogh Gyula Paptamási, Berekméri András Nagyvárad. — Ifjú Bondor János Pelbárthida, Borbély Károly Biharnagybajom, Borbély Lajos Biharpuszpöki, ifj. Csonka Sándor Váncsod, Csordás Lajos Konyár, Dózs Sándor Nagykereki, ifj. Fekete Lajos Nagyvárad, Dienes Gyula Paptamási, Fényes László Bihar, Földesi József Nagyrábé, Füzesi Imre Nagyvárad, ifj. Gazdag Jenő Nagyvárad, ifj. Győri Ferenc Nagyvárad, ifj. Harangi Gyula Tépe, Hegyesi László Bors, Hóra János Nagyvárad, Jenei

István Bihardiószeg, Fuchs József Biharvajda, ifj. Kasza János Bărănd, ifj. Kárándi Sándor Bagamér, Kiss Sándor Pocsaj, Király Dezső Bors, Kolozsvári Bálint Nagyszalonta, Lévai Sándor Nagyvárad, Lovas Bálint Nyüved, Micskei Gusztáv Antal Nagyvárad, ifj. Nagy Sándor Biharpuszpöki, ifj. B. Nagy Sándor Biharke-resztes, Nagy Béla Biharpuszpöki, Nagy Imre Sárrétudvari, ifj. Pázmány Gyula Nagyvárad, ifj. Felhő Lajos Nagykereki, ifj. Szike Gyula Zsadány, ifj. Szabó Sándor Nagyvárad, K. Szabó Mihály Sarkad, ifj. Szeghalmi Lajos Biharpuszpöki, ifj. Székely József Bihardiószeg, Szilágyi Lajos Nagykereki, Szittyá József Bagamér, Szücs János Bagamér, Tamás József Szentjobb, ifj. Técsi Mihály Zsáka, ifj. Tóth János Székelyhid, Tóth József Darvas, Uri Imre Csokaj, Vass József Apátkeresztus, ifj. Zborai Imre Nagyvárad, Zétényi Imre Nagyszántó, Egeresi Gyula Kis-marja, ifj. Benedek Sándor Nagyszalonta, Földesi Károly Nagyrábé, ifj. Harsányi Antal Ujpalota, ifj. Hajdu István Monostorpályi.

Készülődés a június 14-iki helyőrségi lovasmérkőzésre

Lapunk egyik régebbi számában beszámoltunk arról, hogy az országos lovasmérkőzés befejezése után városunk háziere: a Nádasdy-huszárezred június 14-én, helyőrségi lovasmérkőzést rendez a huszárlaktányában.

A versenyek mindenben méltóak lesznek az országos lovasmérkőzéshez, hiszen szereplőinek nagyrésze az a honvédtiszt gárda, amely a pünkösdi ünnepek alatt oly sok dicsőséget szerzett a magyar lovas nevének. S hogy mindenki tudásának és képességeinek legjavát fogja adni, bizonyítja az a lelkiismeretes előkészület, mi a magyar honvédtiszt és honvédet a világ első katonájává avatja. Minden versenyen résztvevő — a napi foglalkozás elvégzése mellett — ideje javarészt azzal tölti, hogy úgy magát, mint lovát a legtökéletesebben előkészítse a nemes viadalra. Természetesen mindenkiben benneél a győzni akarás, így heves küzdelmek kialakulására lehet számítani. S biztos, hogy a különféle versenyszámok győztesei csak férfias küzdelem árán fogják kiharcolni az elsőnek járó dicsőséget.

A helyőrségi lovasmérkőzés programját az alábbiakban adjuk:

1. „Szilágyi Sándor tizedes” emlékvérseny. Legénységi díjugratás, alosztályközi csapatbajnokság. Kezdeté 8 órakor. Ezt a versenyszámot a múlt évben Oroszországban a bolsevizmus elleni harcaiban hősi halált halt rangidős legénységi hősi halottja emlékének szenteli a huszárezred.
2. Tiszthelyettesi vadászugratás. Kezdeté 14 órakor.
3. A „Nádasdy”-huszárezred lovasjelvény-szerző versenye legénység részére. Helyzetek bemutatása 16 órakor.
4. „Vitéz Imre”-Muhr Albert szá-

zados-emlékvérseny. Alkatonaló iskolalovaglás, tereplovglás és ugratásból álló összetett versenye olimpiai feladattal, tisztek számára. Kezdeté 16 óra 10 perckor. Ezt a versenyszámot a huszárezred a múlt évben Oroszországban, a bolsevizmus elleni harcban hősi halált halt tisztje emlékének szentelte.

5. Tiszthelyettesi díjugratás. — Iskolalovaglás. — Idomítás bemutatása. Kezdeté 17 óra 30 perckor.

6. Bihar vármegye díja, Vadászugratás tisztek részére. Kezdeté 16 óra 40 perckor.

7. „Gróf Nádasdy Ferenc”-emlékvérseny. Díjugratás tisztek részére. Kezdeté 19 órakor.

8. A M. Kir. Nagyváradi Honvéd Alomparancsnokság díja, Vadászugratás nem lovas fegyvernembeli tisztek részére.

A nagy érdeklődésre számotartó lovasmérkőzésre a belépés díjtalan. Fil-lérekért történő műsormegváltás mellett tribünt készít a rendezőség az előkelőségek és jó kilátást biztosító állóhelyet az érdeklődők részére. A műsor tájékoztató része nem szakavatott érdeklődők részére is érthetővé, izgalmas és élvezetessé teszi a lovasversenyt, az igazi magyar sportot. (gyv)

TURUL

könyv, papír és lőszert kereskedésben dűsan felszerelt raktár áll a nb. vevőközönség rendelkezésére Rákóczi-ut 7. (v. Meteor helyiség).

Cégt.

Pernyész István

Telefon 18-20.

Halálbüntetés Olaszországban az élelmiszerek visszaélői ellen

Rómából jelentik: (Stefani.) A hivatalos lap csütörtöki száma törvényerejű rendeletet közöl, amely megszigorítja azok büntetését, akik megszegik az élelmiszerek elosztásáról és árusításáról szóló rendelkezéseket. A rendelet halálbüntetést ír elő azok számára, akik kórokozó baktériumok terjesztésével járványt okoznak, ivóvizet, vagy élelmiszerkészletet megmérgeznek, vagy az élelmiszerekkel olyan műveleteket végeznek, amelyek a közegészség szempontjából veszélyessé teszik azokat. (MTI.)

Az olasz ifjuság vezérkara Budapestén

Budapestről jelentik: (MTI.) Ma érkezik meg Budapestre az olasz ifjuság vezérkara. Az ifjuság országos vezetőjének megbízottai Hegyeshalomba utaztak az előkelő olasz vendégek elé. Hegyeshalomtól Budapestig virágdíszbe öltözött pályaudvarok mellett rohogott el vonatuk. Különösen ünnepélyesen fogadták Bonamicci Sandro főparancsnokot és kíséretének tagjait Győrött, ahol a megújított leventéintézmény díszjelvényét adták át a főparancsnoknak. Az olasz vendégek vonata sokhelyt a leventék sora felé közt rohogott el. Budapestén délután 3 órakor rendezték meg az ünnepélyes fogadtatást a keleti pályaudvaron. — Megjelent az ifjuság országos vezetője, a leventék országos parancsnoka és a társadalmi sport vezetője kíséretükkel.

A Honsz tagjai figyelmébe

Értesítjük tagjainkat, hogy a Félix-fürdő igazgatósága a szegénysorsu hadigondozottak részére 100 darab ingyen III. osztályú fürdőjegyet adományozott. Az I. és II. oszt. fürdőkben a fényképes igazolvány felmutatása esetén a hadigondozottak és családtagjaik a köztisztviselőknek járó kedvezményt kapják, a III. oszt. fürdőjegyeket pedig 70 fillér helyett 30 fillérért bocsátják a hadigondozottak rendelkezésére.

A Püspök-fürdő igazgatóságától 50 darab III. o. ingyen fürdőjegyet kaptunk szegénysorsu hadigondozottaink részére. Az arcképes Honsz igazolvány felmutatása ellenében hadigondozottaink és családtagjaik a köztisztviselőknek járó kedvezményt kapják.

A Rimanóczy szálloda és gőzfürdő bérlője Vékonny Károly hétfőn és kedden 50 százalékos kedvezményt ad a hadigondozottaknak, a hét többi napján pedig a köztisztviselőknek nyújtott kedvezményt. Ez utóbbi kedvezményt a hadigondozottak családtagjai is élvezhetik. Az 50 százalékos kedvezmény igénybevételéhez Egyesületünk helyiségében mindig ingyen rendelkezésre álló igazoló lap és fényképes Honsz igazolvány felmutatása szükséges.

A nyújtott kedvezményeket az igaz magyar szívvvel segítségünkre sietőknek nyilvánosan is megköszönjük az Elnökség.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZÉKESVÁRI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
fél évre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kézfiratokat nem adunk vissza.

KIHALLGATÁSOK A PÁPÁNÁL.
Rómából jelentik: (Német TI.) XII. Pius pápa a szokásos szerdai kihallgatáson több mint 3.000 személyt fogadott, a spanyol nagykövetet, aki egy 50 tagú hölgyküldöttséget mutatott be. Fogadott a pápa néhány száz olasz katonát és a német véderő tagjainak egyik csoportját. (MTI.)

Olaszországba utazott a spanyol külügyminiszter. Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Serrano Suner spanyol külügyminiszter szerdán este felesége társaságában Olaszországba utazott. Olaszországi tartózkodásuk alatt az olasz külügyminiszter vendégei lesznek. Az utazás magánjellegű, de valószínűleg nemzetközi kérdéseket is megbeszélnek.

A BOLGÁR SZIMFONIKUSOK BUDAPESTEN. Ma délelőtt Budapestre érkeztek a bolgár királyi szimfonikus zenekar tagjai. Szerdán este hét órakor ünnepélyesen megkosztolták a hősök emlékkövét. Este 8 órakor a bolgár vendégek tiszteletére vacsora volt, amelyen vitéz Littay András vezérezredes a honvédezők főnöke nevében üdvözölte a bolgár vendégeket, akik a háború alatt már jártak Magyarországon és vendégszerzésükkel hozzájárultak a magyar-bolgár kapcsolatok kiépítéséhez. (MOT.)

Június 17-én hirdettek ítéletet a Pápen merénylői bűnperében. Ankarából jelentik: (NTI.) Kornilov után Pavlov szovjetorosz vádlott mondta el védekezését. Heves vita támadt amiatt, hogy Pavlov orosz nyelven kezdte meg felolvasni védekezését, holott a tárgyalóteremben a bíróság döntése szerint csak a török nyelvet lehet használni. A per tárgyalásának folytatását június 17-re napolták el valószínűleg akkor hirdettek ítéletet is. (MTI.)

Beiratások és felvételi vizsgálatok a nagyváradai állami polgári leányiskolában. Rendes tanulók beírása: I. osztály június 26. reggel 9 óra; II-IV. osztály június 27. reggel 9 óra. Felvételi vizsgálatra az elmi iskola V-VIII. osztályából a polgári iskolába, ha a tanuló tanulmányait az utolsó két osztályban — az írás, az ének és a testnevelés kivételével — valamennyi tantárgyból legalább jó eredménnyel végezte — június 30-án reggel 8 órakor kell jelentkezni. A felvételi vizsgálat ideje szeptember 4. és 5. Uj miniszteri rendelet értelmében a sikeres felvételi vizsgálat után magánvizsgálati engedélyért is lehet folyamodni. Szeptemberi magánvizsgálatra kérvények június 20-ig adandók be. A felvételi vizsgálatról, a rendszeres tanulók rokkantsági kedvezményeiről, ingyenes könyvekről, vizsgálati díjakról az iskola folyosóján ki-függesztett tájékoztató ad felvilágosítást. A rendszeres tanulók beírás díja 5 P 80 fillér. Tandij egész évre 40 pengő. Írásbeli megkeresésre — válaszbélyeg melléklése esetén — tájékoztatást küld az igazgatóság.

Június 20-ra halasztották az állami tenitők és óvónők alakuló közgyűlését. Közbejött akadályok miatt az Állami Tanitók és Óvónők Országos Egyesülete Nagyvárad Körzetének alakuló közgyűlését június 20-án 4 órára halasztották. A gyűlést a városháza közgyűlési termében tartják meg.

CREDOHIREK. Június 14-én Credo vasárnap, felkérjük a férfi Credo tagjait, hogy a fél 10 óras nagymisén és a közös szentáldozáson teljes számban szíveskedjék résztvenni a váradolási plébániai templomban, utána a szokásos havi gyűlést tartjuk meg a római katolikus fiúiskolában. Vasárnap Jézus Szent Szíve vasárnap plébániánk területén tartjuk meg a hagyományos szentei körmenetet a békéért, legyünk ott mindnyájan.

Kedvezményes fürdőjegyek, úgy a Püspök, mint Félix gyógyfürdőbe, valamint a Rimánóczy gőzfürdőbe kaphatók az Ipartestület hivatalában a délelőtti hivatalos órák alatt, az iparosok hozzátartozóik részére. Az elnökség.

Uj kerékpárok részletre is. Javítások olcsón JAKAB műszerésznél
Kossuth-u 5. Tel. 23-30.

Péntek reggel kezdődnek a vizsgák a református elemi iskolákban. Nagyvárad. Saját tud. A református elemi iskolákban pénteken reggel megkezdődnek az évről-évre vizsgák. Tíz elemi iskola tanuló vizsgáznak két csoportban; és pedig az első csoportba tartozó öt iskola növendékei 8 órai kezdettel, a másik öt iskolában 10 órai kezdettel. A vizsgák részint a Nagy Sándor-utcai iskola helyiségében, részint a Csengeri-utcai ideiglenes iskolaépületben folynak le. A vizsgáztató bizottság elnökei az iskolaszék vezető tagjai és pedig: dr. Soós István polgármester-fő gondnok, Csernák Béla lelkész, Kiss Károly velencei, dr. Szabó Lajos réti lelkész és dr. Szeghalmi Sándor táblabíró. Az ünnepélyes évről-évre vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Református Kulturpalota dísztermében, ahol Bancsik János helyettes igazgató tart évről-évre beszédet. A növendékek ezavalatokkal, tornagyakorlatokkal, játékokkal működnek közre az évről-évre ünnepségen.

A HADIARVÁK javára rendezett Monika sorsjegy húzása vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedelmi Csarnokban. Sorsjegyek szombat estig kaphatók.

KOMMUNISTA MERÉNYLET NANTESBEN. (Párizs. NTI) Nantesben kommunista merényletet követtek el a francia néppárt egyik tagja ellen. Két kerékpáros benyomult egy munkás házába, aki valamikor kommunista volt és később Dorióthoz csatlakozott. A merénylők több pisztolylövéssel megölték a munkást.

Ünnepi évről-évre az olasz kulturintézetben. A Magyarországi Olasz Kulturintézet nagyváradai fiókja, június 13-án szombaton este 7 órakor tartja ünnepi évről-évre a városháza dísztermében. Ünnepi beszédet Diószeghy László a Szent László gimnázium tanára tartja. Galileiről, halálának 300 éves évfordulója alkalmából.

FELHÍVÁS AZ ÉPÍTŐIPARI MUNKÁSOKHOZ. Felhívjuk a nagyváradai építőiparban dolgozó munkásokat, hogy f. hó 12-én, pénteken este 6 órakor a Nemzeti Munkaközpont székházában tartandó szakmai értekezleten okvetlenül jelenjenek meg. Napirend: A jelenlegi munkabérek revíziója. — Becsülettel: **Elnökség.**

Korona Filmszínházban
Csütörtökön utoljára: **ROZSAFABOT**
Péntektől Páger **Dr. Kovács István**
legnagyobb filmje

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **Mezeinél**
Szabadság-utca 12. sz. Hálók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

Csőlőgép- és vetőmagtisztító gépek-tanfolyam nyílik meg folyó hó 22-én a helybeli m. kir. állami gépipari középiskolában, amelyre még korlátozott számú hallgatóság vehető fel. A tanfolyam egésznapos elfoglaltsággal 8 napig tart s annak elvégzésére minden olyan egyén kötelező, aki bércsépélésel óhajt foglalkozni. Beiratkozni folyó hó 18-ig lehet Schlauch-tér 26. sz. alatt a délelőtti órákban 9 és 12 közt. Feltételek: a betöltött 18 éves életkor s büntetlen életút, ami okmányokkal igazolandó.

HÁROM NAPIG VENDEGSZEREPLÉS NAGYVÁRADON CSELENYI JÓZSEF. Saját tud. Megírtuk, hogy az országos nevű rádióénekes Cselényi József a jövő hét folyamán Nagyváradra látogat és néhány napon át nő-táival gyönyörködteti a városi közönséget. Mint értesülünk a népszerű énekes kolozsvári vendégszerzése után hétfőn, kedden és szerdán mutatkozik be Váradon és ezeken a napokon a Belvárosi Mozgóban fellépése után a Katolikus Körben vendégszerel. Erre az alkalomra már elküldötte gyönyörű díszmagyar ruháját és minden biztonnal számíthat arra, hogy Kolozsvárhoz hasonlóan Váradon is a legnagyobb lelkesedéssel fogja ünnepelni a váradai közönség a kitünő magyar dalénekest.

Meghívó. A nagyváradai Tüdővész Ellen Védőegyesület 1942. június hó 11-én, határozatképtelenség esetén 1942 június hó 24-én délután 6 órakor a Katolikus Körben rendes évi közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Főorvosi jelentés. 4. Az 1941. évi zárszámadás. 5. Az 1942. évi költségvetésirányzat. 6. Esetleges indítványok.

A HÁZFELÜGYELŐK KÖZGYŰLÉSE. A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete Nagyvárad Csoportja ez uton hívja meg tagjait az 1942 június 14-én, d. e. fél 10 órakor a Római Kat. Legényegylet székházában, Gr. Teleki Pál u. 9. sz. alatt tartandó negyedévi rendes közgyűlésre. Alapszabályaink értelmében minden egyes tagnak erkölcsi kötelessége megjelenni. Tagsági igazolványát mindenki hozza magával. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést 1942. június 21-én tartjuk tekintet nélkül a határozatképtelenségre. Pontos megjelentést kér az Elnökség.

TIZENÖT FŐVÁROSI UJSÁGIRÓ LÁTOGAT EL A JÖVŐ HÉTEN NAGYVÁRADRA. Saját tud. Tizenöt fővárosi újságíró látogat el a jövő hét elején Nagyváradra, ahol az Újságíró Egyesület vendégei lesznek. A vezető fővárosi újságírók munkatársai méltó fogadására a helyi újságírói kar megtett minden előkészületet. Fészl József, a Pannónia szálló és kávéház tulajdonosa nemcsak szívesen fogadja a vendégeket, hanem a szállóját is tartózkodásuk alatt szállodájaként átadja nekik. A vendégek megtekintik Nagyvárad nevezetességeit, kiránduláson vesznek részt a környék jürdőhelyein, majd folytatják útjukat a Székelyföldre.

ZÁSZLÓAVATÁS NAGYÜRÖGDÖN. Saját tud. Június 14-én, vasárnap délelőtt bensőséges ünnepség keretében avatják fel Nagyürögdön a Levente Egyesület által felajánlott zászlót.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Szolgálatos gyógyszertárak:

Június 6-tól 13-ig a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Irgalmasrend „Gránátalma” gyógyszerháza, Rákóczi-út 27.

Szabó Aczél I. „Hungária” gyógyszerháza, Mussolini-tér 8., telefon: 15-28.

Gálósi Ferenc „Minerva” gyógyszerháza, Pável-utca 2.

Révész János „Órangyal” gyógyszerháza, Teleki-utca 42.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathat reggelig tart.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. r. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést június 19-én, a másodikat folyó hó 26-án a városi közraktárban (Thaly K.-u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az estben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becserétek háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság becserétkére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
 4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.
- Nagyvárad, 1942. június hó 9-én.
Bordé Károly s. k. végrehajtó.

Árverési hirdetés

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600 P. r. rendelet 67-69. szakasza alapján az első árverést 1942. június 22., a másodikat 1942. június 30-án a városi közraktárban (Thaly K.-u. 2.) kitűzöm.

Árverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az estben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becserétek háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság becserétkére való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
 4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.
- Nagyvárad, 1942. június hó 9-én.
Bordé Károly s. k. végrehajtó.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol!

Helybenhagyta a Kuria a Hottya gyilkosok halálos ítéletét

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Kuria szerdán tárgyalta Ecsedi László 22 éves hentessegéd és Rátz Imre 27 éves szerelősegéd bűnügyét. A királyi ügyészség rablással párosult gyilkosság bűnével vádolta, amit azzal követtek el, hogy tavaly nyáron Hottya Gusztáv nagyváradi rablógyilkosság bűne miatt mindkét ürügyével kicsalták a nagyváradi szőlőbe és ott vasdoronggal addig ütötték, amíg meg nem halt, majd elrabolták 220 pengőjét, a holttestet kútba vetették és nagy követ dobáltak

utána. A pénzen megosztottak és még aznap Nagyváradon elmulatták. A nagyváradi törvényszék annakidején mindkét vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélte. A nagyváradi ítélőtábla az ítéletet megváltoztatta és rablógyilkosság bűne miatt mindkét vádlottat kötél általi halálra tette. A Kuria a szerdai tárgyaláson a védelem részéről bejelentett semmisségi panaszokat elutasította és mindkét vádlott esetében helybenhagyta a tábla halálos ítéletét.

Rendelet az ezévi gabona cséplésének, számbavételének és forgalmának szabályozásáról

A Budapesti Értesítő jelenti: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét, az ezévi gabona cséplése, számbavétele, a gabona- és lisztforgalom szabályozása tárgyában. A termelők kötelesek a községi előjárásról június 30-ig gabonalapot kiváltani. A gabonalap a termés nyilvántartására, a gabonaszolgáltatás ellenőrzésére, a termelő elszámoltatására szolgál. A termelő csak kenyérgabonajegyre adhat el kenyérgabonát. Minden cséplőgépet köteles a tulajdonosa június 20-ig üzemképes állapotba hozni. Ellenkező esetben elrendelhetik a gép igénybevételét. Kézierővel és nyomtatással gabonát csépléni nem szabad. A cséplő köteles mázsakönyvet és cséplési naplót vezetni. A cséplés ellenőrzésére a miniszter

törvényhatóságoként cséplési miniszteri biztost, a közellátási kormánybiztosok járásokként cséplési főellenőröket, az üzembeállított gépekhez pedig cséplési ellenőröket neveznek ki. A gabona átvételére a Hombár és a Futura jogosultak. A termelő a gabonát a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt köteles megvételre felkínálni. Gabonát és lisztet az ország területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Búzáat, rozst, és kétszerest takarmányozási és szeszfőzési célra felhasználni nem szabad. Kenyérgabonát vámörölsre átadni, illetve a malomnak átvenni csak a kenyérgabonajegy vámörölsési szelvényei ellenében szabad. A rendelet 1942. június 11-én lép életbe.

Férfi ruhákat használtak, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bémer-tér 1 (udvarban) Hívásra házhöz jövök

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

(Nagyvárad.) A nagyváradi Munkaközvetítő Hivatal június hó 10-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 59 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

7 cipész, 1 borbély, 12 állandó háztartási alkalmazott, 1 gyermeknevelőnő, 2 szolgálók, 1 lakatos, 9 napszámos, 1 szakácsnő, 1 szobaleány, 19 gyárimunkás, 1 kalaposnő, 2 kerékgyártó, 5 kovács, 1 bejárótakarító.

Foglalkozást keresnek:

75 ipari szakmunkás, 45 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 15 mindenes szolgáló, 33 napszámos, 8 üzleti alkalmazott, 4 magántisztviselő (nő), 46 állandó háztartási alkalmazott, 21 bejárótakarító, 1 gyermeknevelőnő, 1 csapos, 1 szobaleány, 11 szakácsnő, 2 betegápolónő.

Elhelyezést kereső tanoncok:

1 motorszerelő, 2 géplakatos, 3 üzleti alkalmazott, 1 nyomdász.

Betöltendő tanonchelyek:

1 kalapos, 3 borbély, 4 szabó, 2 kályhás, 1 nyomdász, 4 cipész, 2 műszerész, 1 szobafestő.

Az ipari szakmunkások a következő foglalkozási ágakban keresnek elhelyezkedést:

Ács 2, asztalos 6, bádigos 4, bogárnár 1, borbély 2, cipész 3, cipőfelső-részkesztő 3, cukrász 1, faesztergályos 1, fogműves 1, gépész 5, gépkész 2, gépkocsivezető 2, mészáros 2, kocsifényező 1, kefekötő 1, köműves 6, könyvkötő 2, lakatos 8, molnár 2, műszerész 1, nyomdász 1, nyomdász-nő 1, sütő 3, szabó 3, szobafestő 6, szövőnő 1, villanszerelő 4.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkeznek.

Őszinte mozikritika

„Hat hét boldogság” Bemutató az Apolló Mozgóban

Öletes, fordulatokkal teli, mindvégig jó szórakozást nyújtó filmet pergetnek az Apollóban.

Egy apa, Kiss Ferenc, bűnének árnyékában talál egymásra két fiatal lányt: Tolnay Klári és Szilassy László, hogy egy nagy megbocsátással és bűnhődéssel a beteljesedett boldogság részesei lehessenek.

A könnyű nyári filmnek számító darab egy-két mélyen emberi vonással értékben is jelentős, szereplőivel pedig művészi.

A „Hat hét boldogságot”, amelyről később kiderül, hogy mégis holtomiglan-holtodiggal végződik s így a publikumot sem éri csalódás — őszinte kritikánkkal ajánljuk.

—i. — n.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Csendőrségnél állami rendszerű II. oszt. altiszt 1 szoba, konyha, kamrás lakást keres, július 1-re. Címetek Horthy Miklós-u. 15. Csendőrlaktanyába kérek. 581

Különféle

Izletes konyha, jó borok Mátyás-étterem kerthelyiségében. Szilágyi Dezső utca 5.

Fizetővendégnek menne tisztviselőnyegyes-erdős vidékre júliusban. Ajánlatot „Szerény” jellegre kér a kiadóba. 574

Adás-vétel

Megvételre keresünk jókarban lévő fedeles hintót (egy lovas) valamint ehhez való jó lovat és szerszámot. — Ajánlatot: Vegyi- és Elemiszteripari r. t.-hoz, Anyos Pál-u. 2-6., Telefon 12-31. 578

Eladó ablak 105x155 modern redőnyös, horitással fehérre festve, majdnem új. Megtekinthető: III. Koppányi-u. 8. sz. 579

Kifogástalan Szigethy labdaúto eladó Csengery-utca 2. 577

Eladó költözés miatt jutányosan egy hentes pult kőlappal és rézfogascskával. Szöllőtelep-u. 10. 496

30.000 darab új téglá eladó. Cím a kiadóban. 500

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást nyec

Egy bentlakó mindenest azonnali belépésre felveszek. Lukács Gy.-u. 40. selyemtenyészési felügyelőéég. 580

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.